

IRC - Reaaliaikainen keskustelukanava

Yleisesittely

IRC (Internet Relay Chat) on reaaliaikainen, virtuaalinen keskustelufoorumi tekstipohjaiseen kommunikointiin Internetin välityksellä. IRC ei ole vain yksi verkko, vaan se muodostuu useista erillisistä ympäri maailmaa sijaitsevista IRC-palvelimista, joista yhteen käyttäjä ottaa yhteyden asiakasohjelmallaan. Tämän jälkeen käyttäjä kykenee välittömästi näkemään muut samassa verkossa olevat irkkailijat ja keskustelemaan heidän kanssaan.

Irkkailu mahdollistaa paikallisten, kansallisten ja maailmanlaajuisten virtuaalikeskustelujen käymisen muiden irkkailijoiden – tuttujen ja tuntemattomien – kanssa ympäri maailmaa. IRC-toimintaperiaatteen mukaisesti irkkailijoiden on mahdollista keskustella samanaikaisesti jopa useiden satojen irkkailijoiden tai henkilökohtaisesti yhden henkilön kanssa, ja keskusteluaiheet kattavat varmasti kaikki mielikuvituksella käsitettävät aiheet. Jos haluaa keskustelukanavaa tai -aihetta ei ole, sellaisen voi helposti perustaa liittymällä vain jollekin kanavalle. Useimmilla keskustelukanavilla käytetty kieli on englanti, mutta myös suomenkielisiä IRC-kanavia on. Keskusteluja voidaan käydä myös useammalla kanavalla samaan aikaan.

IRC:n kehitti alun perin suomalainen Jarkko Oikarinen jo vuonna 1988, ja nykyään se on käytössä ympäri maailmaa. Kansainvälistä mainetta IRC saavutti vuonna 1991, jolloin tuoreimmat tiedot Persianlahden sotatantereilta välitettiin IRC:n kautta muulle maailmalla reaaliajassa.

Miten IRC:iin pääsee?

IRC:iin pääsemiseksi tarvitaan tietokone, Internet-yhteys, erillinen IRC-ohjelma (ns. asiakasohjelma, klienttiohjelma) sekä IRC-palvelimen osoite, joka on helppo tarkistaa oman Internet-palveluntarjoajan www-sivuilta tai asiakaspalvelusta. Yleensä osoite on muotoa irc.palvelin.fi.

Jos olet jonkin MTV3 Liittymien (Internet-, Laajakaista- tai Kiinteistöliittymä) käyttäjä, valitse IRC-palvelimen osoitteeksi:

irc.yhteys.mtv3.fi

IRC-ohjelmia on suunniteltu lukuisia erilaisia, melkein kaikille eri käyttäjärjestelmille. Ohjelmat poikkeavat toisistaan jonkin verran, mutta peruseriaatteet asennuksissa ovat lähestulkoon samat.

Seuraavassa listassa on tunnetuimpia IRC-asiakasohjelmia:

X-Chat, <http://www.xchat.org/>

mIRC, <http://www.mirc.com/>

IrcII, <http://www.eterna.com.au/ircii/>

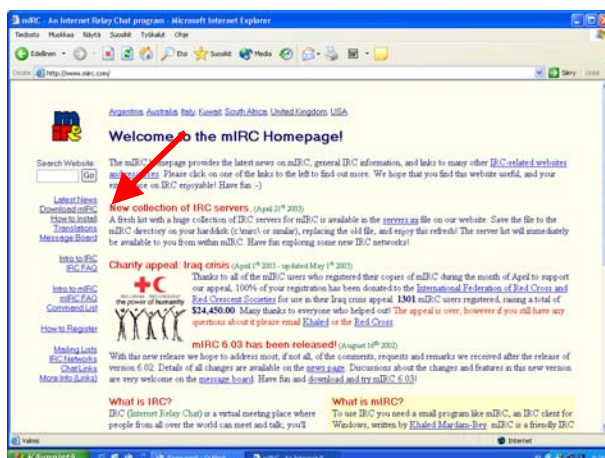
Ircle, <http://www.ircle.com/>

Suosituin IRC-asiakasohjelma on käyttäjäystävällinen ja helppokäyttöinen Windows-käyttäjärjestelmään suunniteltu mIRC, joka on otettu tässäkin käyttöoppaassa esimerkkiohjelmaksi. mIRC on englanninkielinen eikä sitä ole vielä käännetty muille kielille. Ohjelman käyttö ei ole kuitenkaan vaikeaa englantia osaamattomalle, sillä painikkeet ja ominaisuudet ovat yksinkertaisia.

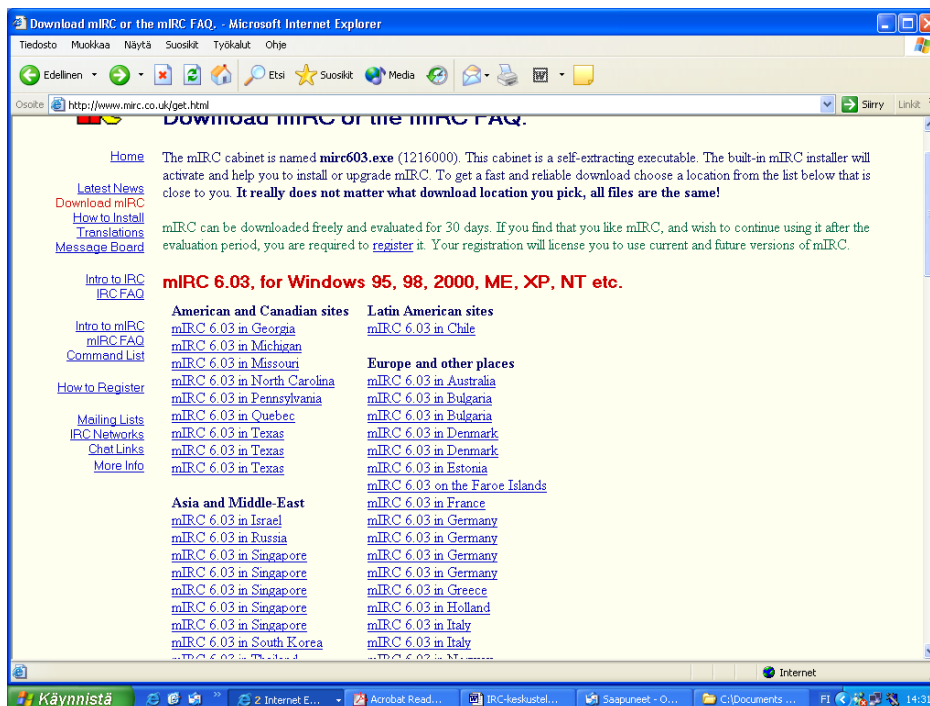
mIRC-ohjelman asentaminen

Mene sivulle <http://www.mirc.com> (linkki).

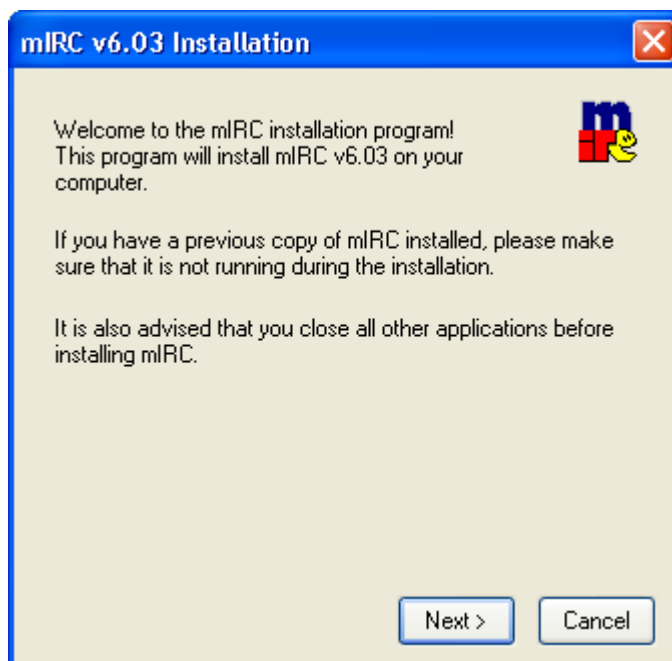
Klikkaa nuolen osoittamaa "Download mIRC -painiketta".

Seuraavaksi avautuu maalista, josta voit valita periaatteessa minkä tahansa maan. Suomalaista palvelinta listassa ei ole, joten suosittelemme, että valitset palvelimen, joka on mahdollisimman lähellä Suomea. Läheltä sijaitsevalta palvelimelta haku onnistuu yleensä nopeammin kuin maapallon toiselta puolelta.

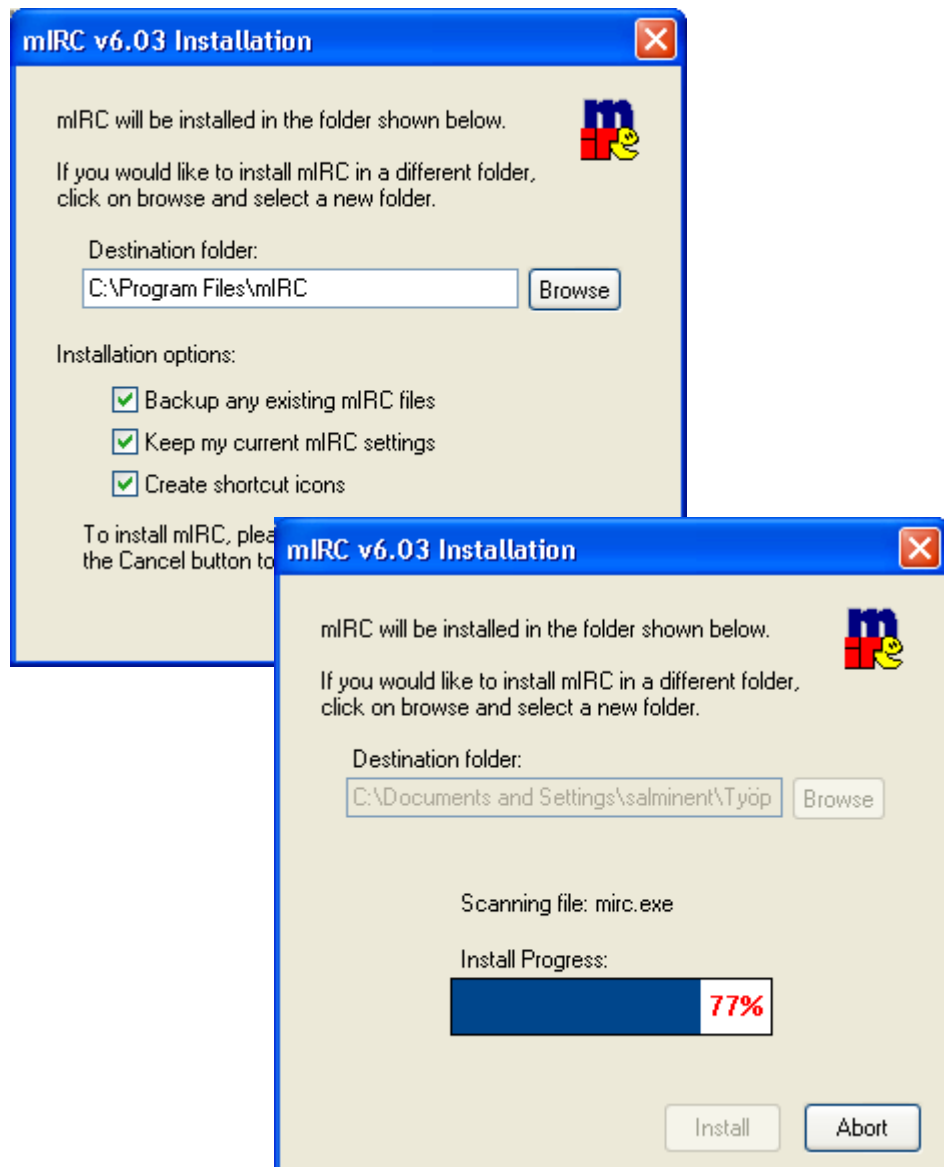

Tämän jälkeen avautuu imurointi-ikkuna, joka ilmoittaa, että olet lataamassa mIRC-tiedostoa. Paina **"Next"**.

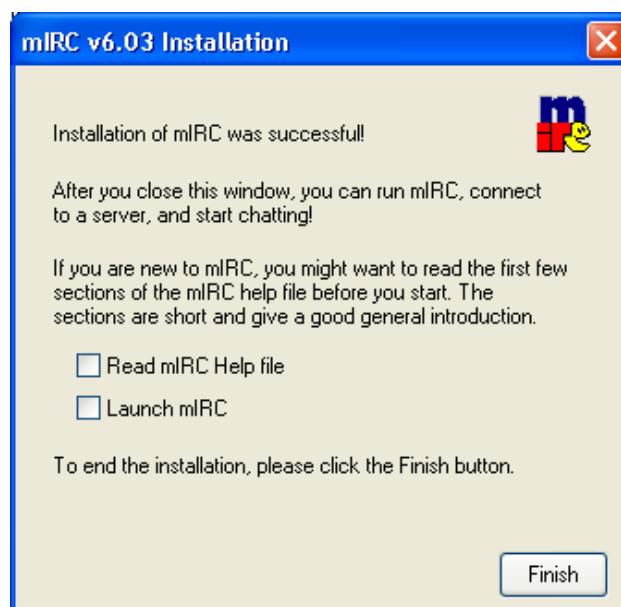

Lue yleiset käyttöohjeet. Paina **"Yes"**.

Seuraavaksi asennusohjelma ehdottaa sitä oletuskansiota, mihin mIRC asennetaan, esim. C:\Program Files\mIRC. Jos halut tallentaa ohjelman johonkin muuhun kansioon, valitse "**Browse**". Anna alla olevien ruksien olla paikallaan. Paina vain "**Install**". Ohjelman asentaminen alkaa...

Odota, että lataus on valmis. Avautuu ikkuna, joka kertoo, että asennus on tehty onnistuneesti. Paina "**Finish**".

Kun lataus on valmis, mene siihen kansioon, johon tallensit mIRC:n. Klikkaa mIRC-tiedoston kuvaketta. Avautuu ao. ikkuna. Klikkaa About mIRC -ikkunan **"Sulje-painiketta"**.

Mirc.Ink

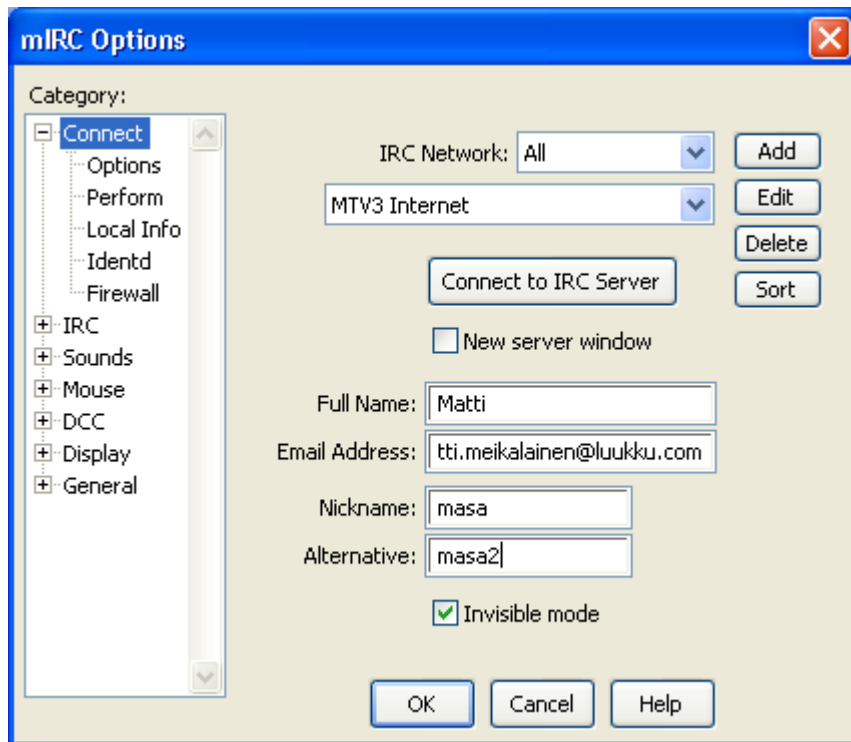
Kun mIRC käynnistetään ensimmäisen kerran, ilmestyy näytölle ao. **mIRC Options** -ikkuna, johon pitää täyttää seuraavat perustiedot:

Full Name: Nimi, jolla haluat esiintyä muille irkkailijoille.

E-mail address: Sähköpostiosoite

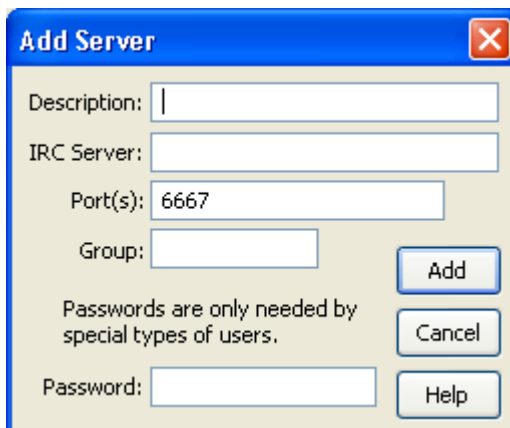
Nickname: Kutsumanimi (nickname, nicki). Kutsumanimeä ei voi pysyvästi varata itselleen. IRC-ohjelma pitää huolen siitä, että keskustelukanavalla ko. kutsumanimeä käyttää vain yksi henkilö kerrallaan. Tämä tarkoittaa myös sitä, että seuraavalla kerralla irkkailtaessa et välttämättä keskustele saman henkilön kanssa kuin edellisellä kerralla. Nickname saa olla korkeintaan 9 merkkiä pitkä.

Alternate: Vaihtoehtoinen kutsumanimi siltä varalta, että valitsemasi Nickname on jo käytössä.

Suosittellemme, että Invisible mode -kohtaan laitetaan ruksi, sillä se suojaa käyttäjää näkymästä eräiden hakujen yhteydessä.

Valitse jokin valmiista IRC-palvelimista tai lisää oman Internet-palveluntarjoajasi palvelin **"Add"** -painikkeella, jolloin avautuu alla oleva ikkuna. Kannattaa käyttää oman operaattorin palvelinta, ellei halua liittyä johonkin ulkomaiseen IRC-verkkoon. Suuressa osassa palvelimia on joitakin rajoituksia ulkopuolisille, tai käyttö voi olla kokonaan estetty ulkopuolisilta asiakkailta. Poikkeuksia ovat yleensä oppilaitosten IRC-palvelimet.

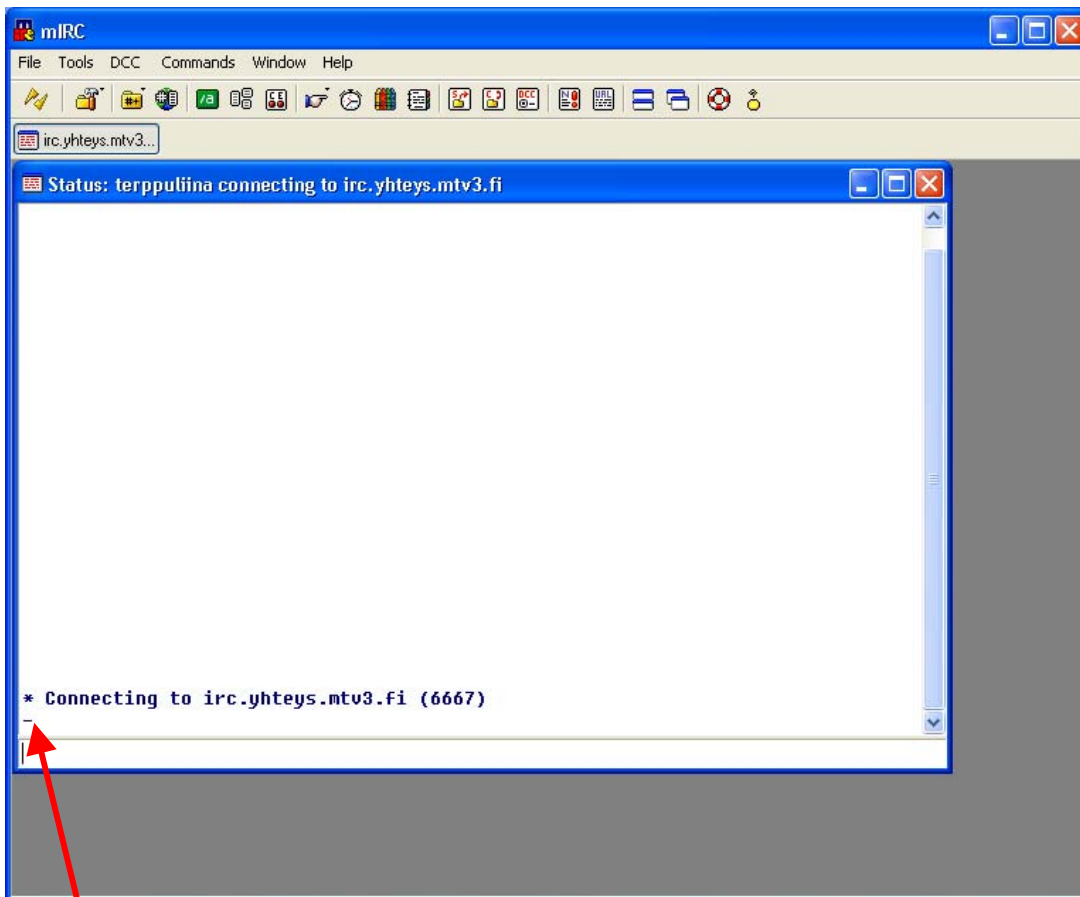
Jos lisää oman palvelimen, kirjoita Description-kohtaan kuvaus, esim. Maikkarin IRC. IRC Server riippuu omasta palveluntarjoajasta. Jos sinulla on MTV3 Internet -yhteys, kirjoita IRC Server -kohtaan **irc.yhteys.mtv3.fi**.

Paina **"Add"**.

Klikkaa **"Connect to IRC Server"**.

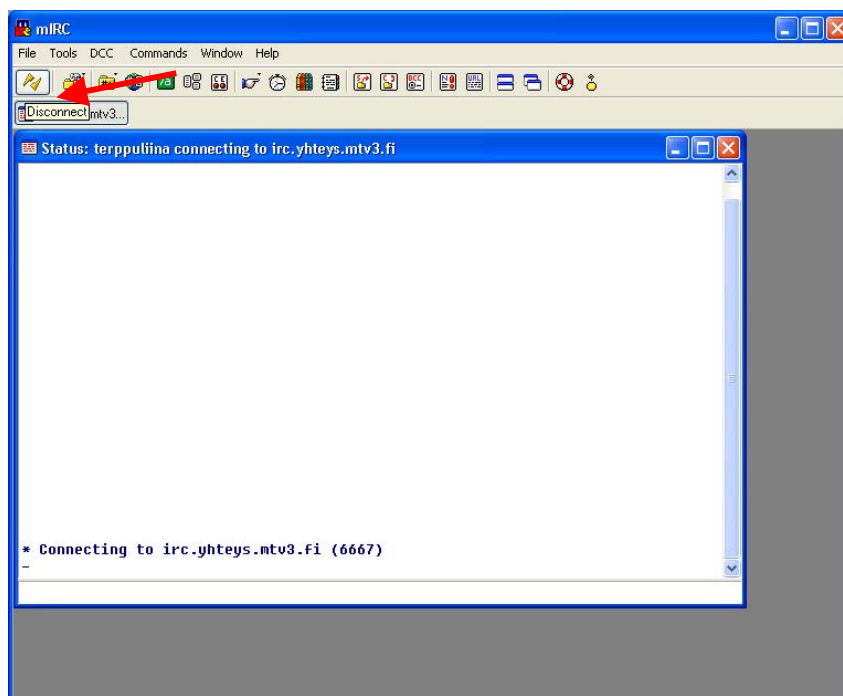
3.15 Seuraavaksi pitää valita kanava, jolle haluaa liittyä. Liittymiskomento on /join #(kanavan nimi), esim. /join # tampere.

IRC-keskusteluun osallistuminen

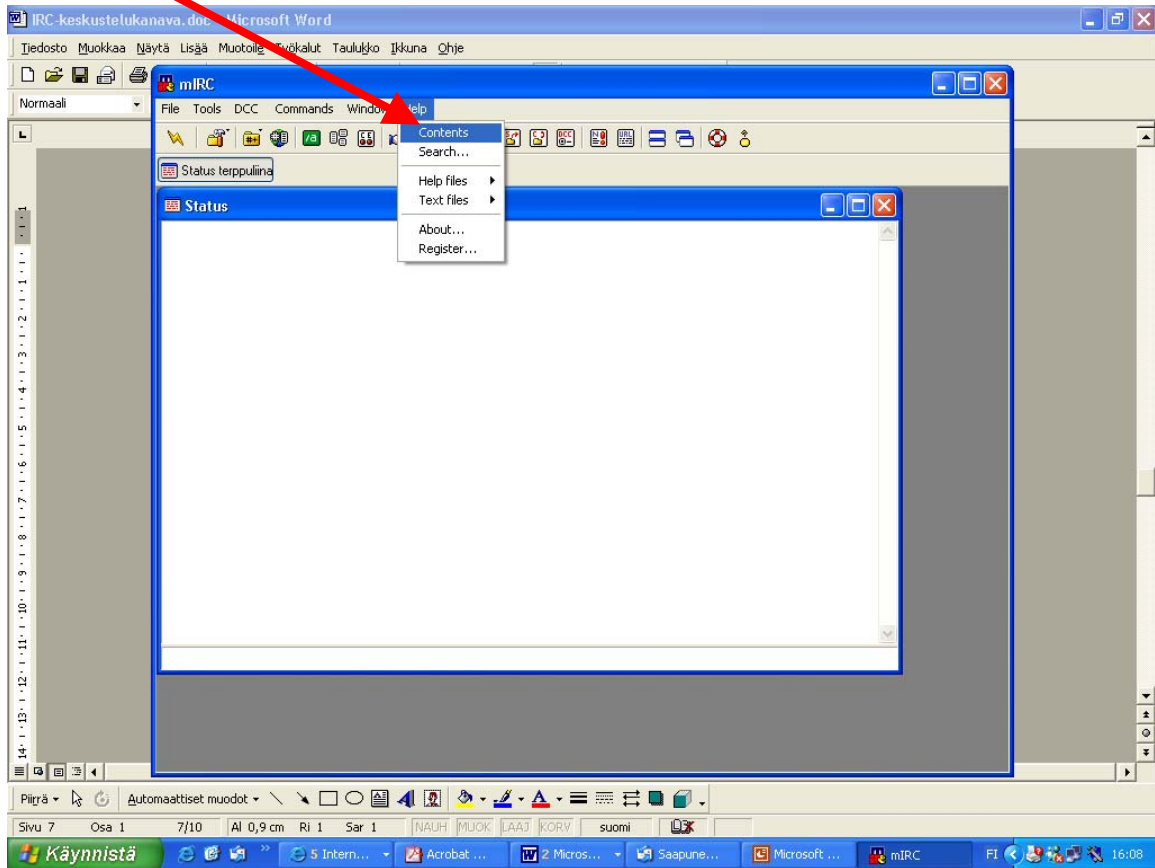

IRC-kanavalla käytävää keskustelua kutsutaan puhekielessä irkkaamiseksi. Kaikki komennot ja lähetettävät viestit kirjoitetaan nuolen osoittamalle IRC-ikkunan komentoriville ja painetaan **"Enter"**. Tällöin viestisi näkyy kaikkien samalla kanavalla olevien irkkailijoiden näytöllä. Jokainen komento ja viesti aloitetaan aina **"/"**-merkillä

Kun haluat lopettaa IRC-istunnon, klikkaa ikkunan oikeassa yläkulmassa olevaa **Sulje**-painiketta tai IRC-ikkunan vasemmassa yläkulmassa olevaa **"Disconnect"**-painiketta.

Jos yhteyden muodostumisessa IRC-serveriin ilmenee jotain ongelmia, löytää lisätietoja mIRC-ikkunan **Help**-valikosta.

Yleisimmät mIRC-ohjelmassa käytettävät peruskomennot

Irkkillussa tulee hyvin toimeen muutamalla peruskomennolla. Kaiken kaikkiaan komentoja on lukuisia, mutta vain harvoin niitä kaikkia tulee koskaan käyttäneeksi. Kaikki komennot eivät välttämättä ole samanlaisia kaikissa IRC-asiakasohjelmissa, mutta ne ovat kuitenkin jokseenkin samanlaisia. Seuraavassa on lista yleisimmistä komennosta, joita käytetään mIRC-ohjelmassa. Kattava lista IRC-komennosta löytyy esim. osoitteesta <http://www.irkki.org/komennot/>.

/JOIN #channel

Komento, jolla liitytään kanavalle, esim. /join #irchelp

/QUIT [message]

Komento, jolla poistutaan kanavalta, esim. /quit nähdään taas pian.

/LIST

Listaa kaikki IRC:n kanavat. Listaa voidaan myös rajoittaa tarkentimilla [-min] ja [max]. Esimerkiksi komento /list -min 10 listaa kaikki kanavat, joilla on vähintään 10 irkkailijaa.

/WHOIS nick

Komento näyttää henkilön tiedot, esim. /whois Tero. Näyttää tietoja Terosta (oikea nimi, lempinimi jne.)

/NICK nickname

Komennon avulla voit vaihtaa oman lempinimesi (Nickname)

/HELP

Käytettävän näyttää käytössä olevan IRC-ohjelman käyttöohjeet

/LEAVE

Komento, jolla IRC-istunto lopetetaan

/MSG nickname [message]

Komennon avulla lähetetään yksityisviesti jollekin kanavalla olijoista, esim. /msg Tero message.

/KICK #channel nickname

Komennon avulla kanavan operaattori voi poistaa, potkaista "häirikön" keskustelukanavalta.

/INVITE nickname #channel

Komennolla kutsutaan henkilö kanavalle, esim. /invite Tero #teatteri

/QUIT [reason]

Komento katkaisee yhteyden ja poistuu IRC:stä, esim. /quit pakko lähtee nukkumaan.

/AWAY [message]

Komento jättää poissaoloviestin IRC-ohjelmaan, esim. /away palaan pian.

/AWAY

Komento poistaa poissaoloviestin

/ME [message]

Komento ilmoittaa muille, mitä olet tekemässä, esim. /me tervehtii kaikkia muita kanavalla olijoita.

IRC-käsitteitä, slangisanat, lyhenteet ja hymiöt

IRC-käsitteitä:

Seuraavaan listaan on kerätty muutamia yleisesti irkkailuun liittyvää termistöä.

IRC-palvelin, serveri (server)

IRC-palvelin on IRC:n selkäranka, ja se hoitaa tiedonsiirtoa muiden samassa verkossa olevien palvelimien kanssa. Ennen kuin saa yhteyden IRC-ohjelmalla IRC:iin, ottaa ohjelma ensin yhteyden IRC-palvelimeen.

IRC-verkko (network)

IRC toimii asiakas-palvelin -periaatteella, mikä tarkoittaa sitä, että irkkailijalla täytyy olla erillinen asiakasohjelma (mIRC) asennettuna tietokoneelle. Tämän ohjelman avulla otetaan yhteys IRC- palvelimeen, joita on ympäri maailmaa. Eri palvelimet ovat yhteydessä toisiinsa, jotka yhdessä muodostavat IRC-verkon.

Lempinimi, nicki, nick, nickname

Irkkillussa käyttäjät esiintyvät useimmiten keksimällään lempinimellä, joita ei voi olla samassa IRC-verkossa kahta samaa. Lempinimen maksimipituus on 9 merkkiä. Skandinaavisia (å, ä, ö) ja erikoismerkkejä ei voi käyttää. Joskus käyttäjä voi saada viestin, että lempinimi on jo käytössä. Tällöin täytyy valita toinen nicki.

Operaattori

Operaattori on kanavan ylläpitäjä ts. pomo. Hänellä on erityisoikeuksia kanavan muihin käyttäjiin verrattuna. Hänellä on esim. oikeus potkaista (kick) häiriköitsijät ulos kanavalta. Operaattorin oikeudet saa se irkkailija, joka tulee

ensimmäisenä kanavalle. Halutetaan operaattori voi myös luovuttaa oikeutensa esim. jollekin kanavalla hyvin käyttäytyvälle irkkailijalle.

Kanava (channel)

Kanava on tietty ryhmä irkkailijoita, jotka ovat ikään kuin samassa virtuaalisessa huoneessa. Kanava syntyy automaattisesti, kun ensimmäinen irkkailija kirjautuu kanavalle. Ja päinvastoin, kanava sulkeutuu, kun viimeinen irkkailija kirjautuu ulos kanavalta.

Irkkillussa käytettyjä slangisanoja:

Ban, banni, siteban, permban

Jos joku henkilö on bannattu kanavalta, se tarkoittaa ettei ko. henkilö pääse kanavalle. Siteban(ni) tarkoittaa että koko paikka eli esim. koulu on bannattu.

Idlaus, Idle

Roikkuu kanavalla tekemättä yhtään mitään, olematta edes koneen ääressä (ei suositeltavaa)

Kick

Operaattori voi poistaa (potkaista) huonosti käyttäytyvän henkilön kanavalta /KICK-komennolla.

Flood, floodaus

Käytetään, jos joku liittää leikepöydältä kanavalle tekstiä nopeasti.

Nickflood, msgflood

Samana asiaa toisto monta kertaa (huonoa käytöstä).

Peelo

Kanavalla huonosti käyttäytyvä häiriköitsijä.

Botti, botti

Botti on ohjelma, joka hoitaa tiettyä toimintoa IRC-kanavalla: ylläpitää kanavaa, jakaa tietoja jne.

Splitti, split

Joskun IRC-palvelimien yhteys toisiinsa katkeaa, jolloin syntyy hetkellinen splitti. Splitin aikana osa irkkailijoista jää katkoskohdan toiselle puolelle ja osa toiselle. Splitit huomaa siitä, että suuri joukko irkkailijoita poistuu kanavalta samaan aikaan.

Topic, topikki

Topic on IRC-kanavan keskustelun aihe.

Muutamia irkkailussa käytettyjä lyhenteitä:

AFAIK	as far as I know	minun tietääkseni
AFK	away from the keyboard	Käyttäjä on hetken poissa tietokoneen ääreltä.
ASAP	as soon as possible	mahdollisimman nopeasti
BRB/BBL	be right back/be back later	tulen pian takaisin
BTW	by the way	muuten
CU L8R	C U later, see you later	nähdään myöhemmin
EOM	end of message	viesti loppuu
FYI	for your information	tiedoksi
HTH	hope this helps	toivottavasti tästä on apua
IMO	in my opinion	minun mielestäni
IRL	in real life	tosielämässä
ROTFL	rolling on the floor laughing	kieriskellä lattialla nauraen; kuolla nauruun
TIA	thanks in advance	kiitos etukäteen
A/S/L	age/sex/location	ikä/sukupuoli/paikkakunta
NP	no problem	eipä ongelmaa
FAQ	frequently asked questions	usein kysytyt kysymykset

Irkkillussa käytettyjä hymiötä

: -)	iloinen
: -(surullinen
; -)	silmänisku
: -}	irvistys
: -P	kieli ulkona
: -P~~	kuolaaminen
(-:	vasenkätisen hymy
: -]	iloisen sarkastinen
: -[alakuloisen sarkastinen
8-O	järkyttynyt
: -P	"lällällä"
: ´-(itkeä

Linkkejä:

<http://www.unessa.net/irc/>

<http://numenor.nesu.org/~kpm/ircopas/>

Lähde- ja linkkiluettelo

Tämän oppaan suunnittelussa ja kirjoittamisessa on käytetty lähdemateriaalina tietoja seuraavista Internet-sivustoista:

<http://www.irchelp.org/>

<http://www.iwn.fi/ohjeet/irc/>

<http://www.nettilinja.fi/~jopa/mircohje.htm>

<http://www.mirc.co.uk/translations/finnish.html>

<http://www.internetix.fi/atk-tuki/opinnot/internet/>

<http://daenet.reactorbox.org/?p=ohjeet/irc-etiketti>

<http://daenet.reactorbox.org/?p=ohjeet/irc-opas>

<http://www.apulanta.net/irc/sanasto.shtml>

<http://tuki.kolumbus.fi/Sekalaista/IRC/irc.html>

<http://www.irkki.org/irc/>

<http://www.jyu.fi/tt-appro/1999/tietoverkot/luennot/irc.htm>

<http://www.unessa.net/irc/>

<http://www.mbnet.fi/jutut/perusohjelmat/mirc/ohjeet.html>